

Psychologie Schoonheid

Lelijke mannen zullen altijd het zieligst zijn

Wie mooi is, verdient meer – en trouwt ook een rijke vent. En dat zal altijd zo blijven.

Marcel Hulspas
AMSTERDAM

De invloed van het uiterlijk op carrièrekansen en beloning zal nooit verdwijnen. Lelijke mensen worden gediscrimineerd, vooral lelijke mannen, en daar valt niets tegen te doen. Aldus de econoom Daniel Hamermesch, die woensdag in Maastricht zijn intreedende held als hoogleraar arbeidseconomie.

Knappe kerels maken sneller carrière. En mooie vrouwen verdienen al snel meer dan lelijke (voor hetzelfde werk). Zo bleek uit een onderzoek onder advocaten dat vijf jaar na hun afstuderen de mooie advocaten 4 procent meer verdienen dan hun doorsnee collega's.

Na vijftien jaar is dit verschil verder opgelopen tot 6,5 procent. Het 'schoonheidseffect' lijkt sterker dan andere subjectieve invloeden. Zo

ontdekten onderzoekers van de Universiteit van Queensland (Australië) dat blondines gemiddeld 7 procent meer verdienen (voor hetzelfde werk) dan brunettes. En daarbij was nauwkeurig gelet op mogelijke invloeden als lengte en gewicht. Zelfs de spreekwoordelijke domheid van blondines

Mooie, blonde vrouwen verdienen meer en trouwen rijkere mannen.

vormde blijkbaar geen belemmering. Onderzoeksleider David Johnston: 'Het lijkt erop dat de schoonheid waarmee blond wordt geassocieerd, sterker is dan de associatie met domheid.' Blondines verdienen niet alleen meer, op de huwelijksmarkt slaan ze ook rijkere mannen aan de haak.

De voorkeur voor 'mooi' is niet geheel irrationeel. Ander onderzoek laat weer zien dat knappe mensen meer gedaan krijgen van anderen – en

dis efficiëntere werknemers zijn. Ooit afgevraagd waarom kroegierbaren liever knappe meiden op het terras laten lopen? Ze verleiden mannen tot bestellen. Wanneer een bedrijf veel mooie vrouwen op de verkoopafdeling heeft, wordt daar meer omzet gedraaid dan bij een bedrijf waar men niet op het uiterlijk let.

Schoonheid vervangt diploma's, constateerde ook Hamermesch. Elk jaar extra opleiding levert een paar procent meer salaris op – en schoonheid heeft hetzelfde effect. Merkwaardig genoeg is het effect bij mannen groter dan bij vrouwen. Tijd voor positieve discriminatie?

Hamermesch denkt dat het bevoornden van mooie mensen zo diep in onze genen verankerd zit dat wettelijke maatregelen niks uit zullen halen – als 'schoonheid' al in wetten vast valt te leggen: 'Mooie mensen zullen in het voordeel blijven, zowel op het gebied van geld als bij andere uitwisselingen. Lelijke mensen blijven in het nadeel.' ●

Bespreking Intellectueel gezeur

Filosofen, heb je daar wat aan?

Filosofen hebben de naam zich bezig te houden met esoterische vragen waar niemand het belang van inziet. Buigen ze zich ook wel eens over praktische onderwerpen?

Redactie wetenschap
AMSTERDAM

Filosoof Robert Rowland Smith denkt dat grote filosofen onze kijk op het dagelijks leven kunnen verdiepen. Als docent aan de London School of Life, de praktische-filosofie-academie van popfilosoof Alain de Botton, kan hij ook moeilijk iets anders menen.

Zijn eerste voorbeeld, 'wakker worden', is niet eens onaardig. Dat kan ook niet missen, want dromen en waken, de vraag wat werkelijkheid is, stond nu eenmaal aan het begin van

de filosofie van René Descartes, die constateerde dat hij in ieder geval nadacht, en dus bestond. Helaas blijft het bij dit veelbelovende begin. De volgende hoofdstukjes ('Jezelf gereed maken', 'naar het werk') zijn slechts quasi-filosofische essaytjes.

In bad gaan

Dieptepunten zijn de stukjes over de sportschool ('De ultieme reden waarom we de sportschool bezoeken is het afweten van de dood' en dan mag Heidegger opdraven), en het hoofdstukje 'in bad gaan', waar de lezer een lading pseudowetenschap krijgt opgediend. Inderdaad, soms ontbreekt iedere filosoof. Dan is Rowland Smith (ondanks zijn naam) de typisch Franse journalist die zijn eigen filosofische gemijmer veel te serieus neemt. Meestal duikt uit het niets een of an-

dere postmodernist op met bijpassend orakelproza over 'representatie' en postmoderne 'hermeneutiek', of de lezer krijgt psychoanalytische prietpraat in de schoot geworpen. Meisjes ontwikkelen anorexia vanwege de onbewuste doodwens van hun vader; spijbelen op het werk is een herinnering aan het kind in ons dat zijn moeder voor even verlaat.

Kortom, een boekje als dit had een goed idee kunnen zijn. Menig grote filosoof heeft over alledaagse zaken rake observaties gedaan. Daarvoor moet je wat verder kijken dan hun academische geschriften. Dat is hier helaas niet gebeurd. Resultaat: een boekje dat laat zien dat filosofen ons weinig te melden hebben. ●

Robert Rowland Smith, Ontbijten met Socrates. Uitg. Paradigma, 7,95 euro

ADHD

'Tests zinloos voor vaststellen'

Redactie wetenschap
AMSTERDAM

Honderden volwassenen en kinderen krijgen jaarlijks ten onrechte de diagnose ADHD. Dat schrijft psycholoog Yaron Kaldenbach in het vaktijdschrift *Kind en Adolescent*.

Het grote aantal onjuiste diagnoses zou ontstaan doordat ze niet gesteld worden volgens de gangbare, op gedragsgebaseerde criteria, vastgelegd in de 'bijbel' der psychiatrie, de DSM, maar op basis van psychologische tests die daar nooit voor bedoeld zijn.

Kaldenbach spreekt van 'een hardnekkig en kwalijk misverstand'. De tests meten bijvoorbeeld het geheugen, hoe lang iemand zich kan concentreren of de mate waarin mensen impulsief te werk gaan. Kaldenbach: 'Hulpverleners denken dat als men-

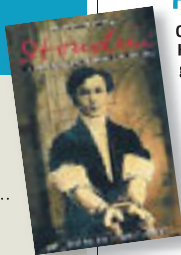
sen daar slecht op scoren, dat een aanwijzing is voor ADHD. Maar ADHD is een stoornis die je op basis van gedragskenmerken in het dagelijks leven stelt. Al het beschikbare onderzoek laat zien dat zo'n test onvoldoende in staat is om de ADHD'ers er uit te pikken en de niet-ADHD'ers met rust te laten.'

ADHD is (onder meer) een stoornis in de prikkelverwerking, die met name opspelt in een drukke omgeving. Maar de tests worden veelal afgenomen in een rustige omgeving. Anderzijds zijn er mensen die om geheel andere redenen last hebben van geheugen- en concentratieproblemen, en die dus ten onrechte het stempel 'ADHD' meekrijgen. Om hoeveel foute diagnoses het gaat, weet Kaldenbach niet precies: 'Ik schat dat er jaarlijks honderden kinderen en volwassenen hierdoor verkeerd gediagnosticeerd worden.' ●

GESIGNALEERD

Gedreven types

AMSTERDAM
Ramsj gesignaleerd bij Steven Sterk, Servetstraat, Utrecht: 030-2460850

Harry Houdini

Ontsnappingskunstenaar Harry Houdini geldt als de grondlegger en grootmeester van het moderne goochelspektakel. Zijn kennis, kracht en vaardigheid waren fenomenaal – zijn trucus worden nog steeds gebruikt (en geheimgehouden). Intrigerende biografie van een wereldster die ook zijn echt duistere kanten had.

William Kalush en Larry Sloman, Houdini, 9,90 euro.

Dood en ellende

Soms lijkt het alsof je voor echte rampen in het buitenland moet zijn – liefst ergens in de tropen. Dit boekje bewijst echter dat ons land in de loop der geschiedenis heel wat heeft doorstaan: dertig historische calamiteiten, van aardbeving tot windhoos tot veepest. Ideaal voor pessimisten.

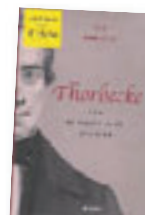
Cor van der Heijden, Rampen en plagen in Nederland, 1400 – 1940, 4,90 euro.

Te groot

Johan Rudolf Thorbecke heeft de re-

putatie net zo degelijk en saai te zijn geweest als het Nederlandse volk. Jan Drentje roept in deze schitterende biografie de persoon Thorbecke weer tot leven: een gedreven mens, scherp denker en sluw politicus. Eigenlijk twee maatjes te groot voor het land dat hij heeft vormgegeven.

Jan Drentje, Thorbecke. Een filosoof in de politiek, 15 euro.

Rampspoed
HET EINDE DER TIJDEN

De wereld zal omstreeks 2030 een zware crisis ingaan. Dat voorspelt de wetenschappelijk adviseur van de Britse regering John Beddington. Volgens hem is de behoefte aan schoon water dan met 30 procent gestegen, en die voor energie en voedsel zelfs met 50 procent. Deze stijgingen zullen volgens hem leiden tot een ramp van ongekende omvang. 'En klimaatverandering maakt het probleem slechts groter.'

Nog een kindje dan maar?

Een ivf-behandeling lijkt een medisch luxeartikel, maar de Groningse econoom Mark Connolly spreekt van 'een verantwoorde investering'.

Formuliertje erbij?

De ingreep is misschien duur, maar elke nieuwe Nederlander levert de staat uiteindelijk aan belastingen acht à tien keer zoveel op.

Vasectomie?

Connolly promoveerde vorige week op een model dat het mogelijk maakt ook voor andere ingrepen een dergelijke kosten-batenanalyse uit te voeren.